

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОСНОВИ МЕЛІОРАЦІЇ

спеціальність	103 «Науки про Землю»	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	«Науки про Землю (Моніторинг геосистем та ГІС-технології)»	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	лісових культур і меліорацій

ВИКЛАДАЧ

Величко Олександр Борисович

Вища освіта – спеціальність Агрохімія та ґрунтознавство

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук 06.03.03 – Лісівництво лісознавство, захисне лісорозведення, лісові пожежі та боротьба з ними

Вчене звання - доцент кафедри лісових культур і меліорацій

Досвід роботи – більше 30 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор 2 методичних розробок;
- автор 5 тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	09996172911, 0977788692	електронна пошта	o_velichko55@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
---------	----------------------------	------------------	--	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів базису професійних знань щодо підвищення продуктивності і збереження родючості ґрунтів у різних природно-кліматичних зонах України засобами гідротехнічної, культур-технічної, хімічної, агротехнічної і агролісотехнічної меліорації
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 22 годин лекції, 22 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, індивідуальна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності	<p>ЗК.08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ФК.03. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК.05. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПР.01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.</p> <p>ПР.05. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження.</p> <p>ПР.08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів.</p> <p>ПР.11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень.</p>
----------------	---	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Теоретичні основи меліорації. Зрошувальні та осушувальні меліорації

Лекція 1.	Вступ. Загальні відомості про меліорацію земель Гідрологічні і гідрогеологічні основи гідротехнічної меліорації земель	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Режим зрошування сільськогосподарських культур	Самостійна робота	<p>Великі зрошувальні системи України: історія створення, технологічні можливості і роль у сталому виробництві продукції рослинництва на півдні України.</p> <p>Методи розрахунків режимів зрошення сільськогосподарських культур в Україні. Порівняльний аналіз зрошування поверхневими способами поливу і дощуванням.</p> <p>Енергоощадні технології вирощування зернових, кормових і овочевих культур на зрошуваних землях.</p> <p>Болота: різновиди, умови виникнення та існування, меліоративні екологічні аспекти. Технічні засоби створення горизонтального полімерного і гончарного дренажу. Основні ризики землеробства в гумідній зоні України.</p>
Лекція 2.	Способи та режими зрошування сільськогосподарських культур. Дощування, поверхневе та внутрішньогрунтове зрошування.	ПЗ 2	Визначення зрошувальних норм сільськогосподарських культур		
Лекція 3.	Мікрозрошення. Зрошувальні системи.	ПЗ 3	Визначення поливних норм сільськогосподарських культур та кількості поливів		
Лекція 4.	Регулювання водного режиму перезволожених земель. Технології та технічні засоби осушення ґрунтів.	ПЗ 4	Побудова та комплектування графіку поливів (гідромодуля)		

Модуль 2. Культуртехнічні, агротехнічні та протиерозійні меліорації

Лекція 5.	Культуртехнічна меліорація.	ПЗ 5	Проектування та розміщення основних елементів зрошувальної системи	Самостійна робота	<p>Агролісомеліорація її роль та господарське значення.</p> <p>Види захисних лісових насаджень на території землевпорядкування: смугові; масивні.</p> <p>Вплив позахисних лісосмуг на угіддя, мікроклімат, випаровування, вологість ґрунту, снігозатримання.</p> <p>Вплив системи захисних насаджень на врожайність сільськогосподарських культур.</p> <p>Лісові протиерозійні насадження на території землекористувань.</p> <p>Методика комплексного оцінювання стану і стійкості меліорованих земель.</p>
Лекція 6.	Агротехнічна меліорація земель. Хімічна меліорації земель.	ПЗ 6	Визначення методів та способів осушення сільськогосподарських культур		
Лекція 7.	Ландшафтні та протиерозійні меліорації. Основи моніторингу меліорованих земель.	ПЗ 7	Проектування та розміщення основних елементів осушувальної системи		
		ПЗ 8	Розрахунок найпростіших гідротехнічних споруд для гідротехнічних протиерозійних меліорацій		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Основи гідромеліорацій : навч. посіб. / [А. М. Рокочинський, Г. І. Сапсай, В. Г. Муранов [та ін.] ; за ред. проф. А. М. Рокочинського. Рівне : НУВГП, 2014. 255 с.
2. Доценко В. І., Морозов В. В., Онопрієнко Д. М. Зрошення сільськогосподарських культур способом дощування. Херсон: Олді-плюс, 2014, 498 с.
3. Проектування осушувальних систем. Навчальний посібник / Лазарчук М. О. [та ін.]. Рівне: НУВГП, 2010. 330 с.
4. Лозовіцький П.С. Меліорація ґрунтів та оптимізація ґрунтових процесів: підручник . 2014 . 528 с.

Методичне забезпечення

1. Дударєва Г.Ф. , Дударєв Д.В. Меліорація та рекультивація земель: навчально-методичний посібник . Запоріжжя, 2018. 80 с.
2. Закон України «Про меліорацію земель» . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1389-14#Text>.
3. Любезна І.В. Методичні вказівки для студентів денної форми навчання з вивчення дисципліни «Основи меліорації та ландшафтознавства» . Тернопіль, ТНЕУ, 2019. 40 с.
4. Харченко О.В. Сільськогосподарська меліорація: методичні вказівки щодо виконання лабораторно-практичних та самостійних робіт /О. В. Харченко, Ю. М. Петренко. Суми: СНАУ, 2016. 52 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
66–73	D	задовільно	
60–65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності ДБТУ та вимог, які прописані у Положенні про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.